ται. Καὶ ὅταν ξαναπλάγιασε, εἶπε σιὸν ἐμβρόντητο Μπαλζάκ :

— Σοῦ προτείνω μιὰ ἐπιχείρησι ἐπικερδῆ. Θέλεις νὰ μοῦ πουλήσης τὸ δαχτυλίδι τοῦ Μωάμεθ δυὸ φράγκα ; Παραπάνω δὲν μπορῶ νὰ σοῦ δώσω !....

* * *

Εἶνε ἀδύνατο νὰ ἐπαναλάβω ἐδῶ τὶς βρισιές, μὲ τὶς ὁποῖες ὁ Μπαλζὰκ περιέλουσε τὸ φίλο του.

Ἄρχισε νὰ πηγαινοέρχεται στὸ δωμάτιο σὰν πληγωμένο λιοντάρι, βροντώντας τὰ πόδια του στὸ πάτωμα, ἀναποδογυρίζοντας τὶς καρέκλες καὶ τὰ τραπέζια, φωνάζοντας καὶ βλασημῶντας, καὶ μὴ δίνοντας προσοχὴ στὶς διαμαρτυρίες τῶν ἄλλων νοικάρηδων, ποὺ χτυποῦσανε τὴν πόρτα καὶ τοῦ ἔλεγαν νὰ κάνη σιγώτερα...

— Εἶσαι κτῆνος, ἀναίσθητος ! φώναζε στὸ φίλο του. Σοῦ παρουσιάστηκε μιὰ εὐκαιρία νὰ γίνης πλούσιος κ' ἐσὺ κλώτσησες αὐτὴν τὴν τύχη ! Εἶσαι... εἶσαι... κ' ἐγὼ δὲν ξέρω τί εἶσαι !...

Τέλος, ὁ Μπαλζὰκ κουράστηκε νὰ χειρονομῆ καὶ νὰ ξελαρυγγίζεται. Ξαπλώθηκε σ' ἕνα καναπὲ καὶ κοιμήθηκε ὥς τὴν ἄλλη μέρα τὸ μεσημέρι. Ὅταν ξύπνησε, εἶχε λησμονήσει τὸ δαχτυλίδι τοῦ Προφήτου καὶ τοὺς θησαυροὺς τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Κίνας...

* * *

Δὲν πρέπει τώρα νὰ φαντασθῆτε —συνεχίζει ὁ Λέων Γκοζλὰν— ὅτι αὐτὰ τὰ ὄνειρα καὶ τὰ φαντασιοκοπήματα τοῦ Μπαλζὰκ δὲν εἶχαν κάποια ἄμεση σχέσι μὲ τὴν πραγματικότητα. Ὁ Μπαλζὰκ ἦταν σ' ὅλη του τὴ ζωὴ φτωχός, ἐνῶ ἡ μεγαλείτερη ἐπιθυμία του ἦταν νὰ γίνη πλούσιος. Κάθε τόσο λοιπὸν εὕρισκε κ' ἕνα νέο μέσον πλουτισμοῦ. Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι κομμὰ ἀπὸ τὶς μεγαλοφάνταστες ἐμπνεύσεις του δὲν μποροῦσε νὰ πραγματοποιηθῆ, γιὰ τὸν ἁπλούστατο λόγο ὅτι ἦσαν ἀπραγματοποίητες. Μὰ ὁ Μπαλζὰκ δὲν... ἀπελπιζότανε. Ἡ ἱστορία τοῦ δαχτυλιδιοῦ τοῦ Μωάμεθ, ὅσο κομψὴ κ' ἂν φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως, ἔχει καὶ τὴ θλιβερή της ὄψι, ἐπειδὴ μᾶς δείχνει καθαρὰ τὸ μεγάλο κακὸ τοῦ μυθιστοριογράφου νὰ κάνη λεπτά, πολλὰ λεπτά...».

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΜΥΘΟΙ

(Τοῦ Ἄγγλου ΜΠΑΡΟΟΥ)

ΒΑΤΡΑΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ

— Σὲ λυποῦμαι, καϋμένη, εἶπε ἕνας βάτραχος σὲ μιὰ χρυσόφτερη πεταλοῦδα, ποὺ πετοῦσε στὴν ἄκρη τοῦ νεροῦ. Ἔμαθα πὼς δὲν ζῆς παρὰ μόνο μιὰ μέρα.

— Γιὰ ἕνα πλάσμα φτερωτό, μιὰ μέρα εἶνε μιὰ ὁλόκληρη ζωή, εἶπε ἡ πεταλοῦδα.

ΣΤΑΧΥΑ ΚΑΙ ΒΕΛΑΝΙΔΙΕΣ

Μιὰ φορὰ κ' ἕναν καιρό, κάποια νύμφη τῶν βουνῶν φύτεψε μιὰ βελανιδιά, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ γίνη βασίλισσα τῶν δέντρων.

Ἀλλὰ ἡ νύμφη τῶν κάμπων, ποὺ ἦταν ἀντίζηλός της, φύτεψε ἕνα κυκοῦτσι σιταριοῦ κ' εἶπε πὼς θἀρθῆ μιὰ μέρα ποὺ ἡ πρώτη θὰ σκύψη καὶ θὰ προσκυνήση τὸ δεύτερο.

Ὕστερ' ἀπὸ κάμποσα χρόνια οἱ λόφοι στεφανώθηκαν ἀπὸ βελανιδιές, ἀλλὰ κ' οἱ κάμποι γέμισαν ἀπὸ χρυσὰ στάχια.

Κι' ἡ βελανιδιὲς κότηκαν πράγματι καὶ γίνηκαν καρδιὰ, γιὰ νὰ κουβαλήσουν τὸ στάρι μακρυά, ἀνάμεσα ἀπ' τὶς θάλασσες κ' ἀπὸ τὰ πελάγη...

ΜΗΤΕΡΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙ

— Ποιὸς μπορεῖ νὰ συγχωρήση τὸν ἴδιο ἄνθρωπο τετρακόσιες ἑνενῆντα φορές ; ρώτησε ἕνα παιδάκι, σηκώνοντας τὰ βλέμματά του ἀπ' τὸ βιβλίο.

— Μονάχα ἡ μητέρα τὸ παιδί της, σκέφτηκε ὁ πατέρας.

—Μονάχα τὸ παιδὶ τὴ μητέρα του, σκέφτηκε ἡ μητέρα.

Η ΚΕΧΡΙΜΠΑΡΕΝΙΑ ΚΑΡΔΙΑ

Μιὰ φορὰ κ' ἕναν καιρό, ἦταν ἕνας βασιλιᾶς κ' εἶχε κρεμασμένα στὸ στῆθος του τρία φυλαχτά : ἕνα χρυσαφένιο νόμισμα, ἕνα διαμαντένιο ἄστρο καὶ μιὰ κεχριμπαρένια καρδιά.

Ὁ βασιλιᾶς τὰ κύτταζε συχνὰ κ' ἀναρωτιόταν ποιὸ τάχα ἀπ' τὰ τρία θὰ τὸν ἔκανε εὐτυχισμένο.

Τὸ νόμισμα τοῦ ἔφερε πλούτη. Γι' αὐτὸν ἐδούλευαν οἱ ἐργάτες καὶ γι' αὐτὸν περνοῦσαν τὶς θάλασσες οἱ ναυτικοί.

Τὸ ἄστρο τοῦ ἔφερε δόξα. Οἱ ποιητὲς τοῦ ἀφιέρωσαν τραγούδια καὶ οἱ εὐγενεῖς γέμισαν τὸ παλάτι του. Καὶ τέλος ἡ κεχριμπαρένια καρδιὰ τοῦ ἔφερε τὴν ἀγάπη μιᾶς φτωχῆς κοπέλλας. Λόξα καὶ πλούτη τότε τὸν ἀφήσανε, ὄχι ὅμως καὶ ἡ εὐτυχία.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΡΩΤΑΣ

Μιὰ μέρα ἕνας κουρασμένος ταξειδιότης, καθὼς περπατοῦσε, ἀντάμωσε τὸ Θάνατο καὶ νόμισε πὼς θὰ τὸν βοηθοῦσε νὰ φτάση ὥς τὸ τέλος τοῦ ταξειδιοῦ του.

— Ἐγώ, φίλε μου, ἤρθα νὰ σὲ βρῶ, ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ κάμω τίποτε περισσότερο, τοῦ εἶπε ὁ Θάνατος. Πιὸ πίσω ὅμως ἔρχεται ὁ Ἔρωτας, κ' αὐτὸς θὰ σὲ βοηθήση νὰ φτάσης ὥς τὸ τέλος τοῦ δρόμου σου.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Ὁ Λάσκαρης, ἡ πεθερά του κι' ὁ ἀριθμὸς 13. Ὅπου ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ 13 κάθε ἄλλο παρὰ γρουσουζιὰ φέρνει. Τὸ Ἑλληνικὸ θέατρο στὰ πρῶτα του χρόνια. Οἱ ρόλοι τῶν γυναικῶν. Σκηνογραφίες ποὺ παριστάνουν τὰ πάντα καὶ... τίποτε ! Ἕνα ἀκόμα ἀνέκδοτο τῆς πριγκηπίσσης Ἀλεξάνδρας. Ἡ καλωσύνη τοῦ Κουμουνδούρου, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Κάποτε ὁ θεατρικὸς συγγραφεὺς κ. Νικ. Λάσκαρης, κατοικοῦσε σ' ἕνα σπίτι στὴν Ἀθήνα, ποὺ εἶχε τὸν ἀριθμὸ 13.

Ὁ Λάσκαρης δὲν ἦταν προληπτικός, ἡ πεθερά του ὅμως, κάθε μέρα τοῦ ἔκανε σκηνὲς γι' αὐτό. Κι' ἐπειδὴ ὁ Λάσκαρης δὲν ἐννοοῦσε νὰ τὸν ἀλλάξη, ἡ πεθερά του ἔχασε τὴν ὑπομονή της καὶ μιὰ μέρα ποὺ ὁ γαμπρός της ἔλειπε, κατέβασε τὴν πινακίδα μὲ τὸν ἀντιπαθητικὸ ἀριθμό.

Ἔπειτα ἀπὸ 3—4 ἡμέρες, ὁ Λάσκαρης ἐκλήθη γιὰ κάποια ὑπόθεσι στὸ Πταισματοδικεῖο καὶ καταδικάστηκε νὰ πληρώση πρόστιμο.

— Τὰ εἶδες ; εἶπε στὴν πεθερά του ὅταν γύρισε στὸ σπίτι. "Ὅσο εἴχαμε τὸν ἀριθμὸ 13, ζούσαμε ἥσυχα, μόλις τὸν κατέβασες, μᾶς πλάκωσε ἡ γρουσουζιά.

Παρ' ὅλα ὅμως αὐτά, ἡ πεθερά του ἔβαλε ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι ἄλλη πινακίδα μὲ τὸν ἀριθμο 12Β.

* * *

Τὸ Ἑλληνικὸ θέατρο, κατὰ τὰ πρῶτα του χρόνια, ἐστερεῖτο γυναικῶν ἠθοποιῶν. Γιὰ τὸ λόγο αὐτό, οἱ ἠθοποιοὶ τότε ἦσαν ἀναγκασμένοι νὰ τρέφωνν μακρὰ μαλλιὰ καὶ νὰ ξυρίζουν τὰ μουστάκια τους, γιατὶ ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ ὑποκρίνωνται ἐναλλὰξ γυναικεῖα πρόσωπα καὶ ἀνδρικά.

Καὶ ἡ σκηνογραφίες ἦσαν τότε ἐξωφρενικές.

Στὸ πρῶτο θέατρο, ποὺ ἔγινε στὴν Ἀθήνα, δαπάναις ἑνὸς Α. Σκοντζοπούλου, τὸ ὁποῖο ἦταν ἐκεῖ ποὺ εἶνε σήμερα τὸ μέγαρο τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ τὸ ὁποῖο δὲν ἀπόκτησε ποτέ του σκηνικά, γιατὶ δὲν ὑπῆρχε εἰδικὸς ζωγράφος γιὰ νὰ κάνη τὶς σκηνογραφίες, ἀνελάμβανε τὸ ἔργον τοῦ σκηνογράφου ὁ πρῶτος τυχόν.... σοφατζῆς !

Μιὰ μέρα, ὁ σοφατζῆς—σκηνοθέτης εἶχε τοιμάσει μιὰ νέα σκηνογραφία καὶ ρώτησε τοὺς παρισταμένους ἠθοποιούς :

— Τί νομίζετε ὅτι παριστάνει ἡ σκηνογραφία αὐτή;

Οἱ ἠθοποιοί, ἀφοῦ κύτταξαν λίγη ὥρα προσεκτικὰ τὴ σκηνογραφία, ἀπάντησαν ὅλοι μὲ μιὰ φωνή :

— Παριστάνει θάλασσα !...

Ὁ σοφατζῆς—σκηνοθέτης γέλασε τότε μαζύ τους καὶ τοὺς εἶπε μὲ πόζα μεγάλου σκηνογράφου :

— Δὲν τὸ βρήκατε, κύριοι. Ἡ σκηνογραφία παριστάνει αὐθουσαν ἀνακτόρου !...

* * *

Νὰ κ' ἕνα ἀκόμα ἀνέκδοτο τῆς ἀληθινόνητης βασιλοπούλας Ἀλεξάνδρας :

Μιὰ μέρα ἡ Ἀλεξάνδρα βρισκόταν μαζὺ μὲ κάποια κυρία τῆς τιμῆς σὲ μιὰ αὐθουσα τῶν Ἀνακτόρων, γεμάτη τοιχογραφίες, σχετικὲς μὲ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασι.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ ἡ κυρία τῆς τιμῆς ἄρχισε νὰ μιλάη κάπως μὲ περιφρόνησι γιὰ τὸ ἔνδοξο Ἑλληνικὸ παρελθόν, ἡ πριγκήπισσα τὴ διέκοψε :

— Πιὸ σιγὰ νὰ μιλᾶτε, τῆς εἶπε. Μᾶς ἀκοῦν....

— Δὲν βλέπω κανέναν, ὑψηλοτάτη !

— Κι' ὅμως, εἶνε τόσοι ἥρωες ἐδῶ μέσα ! ἐξήγησε ἡ Ἀλεξάνδρα, δείχνοντας τὶς εἰκόνες τῶν τοίχων.

* * *

Ἕνας ἔμπιστος φίλος τοῦ πρωθυπουργοῦ Ἀλεξ. Κουμουνδούρου, πῆγε κάποτε καὶ τοῦ εἶπε πὼς κάποιος πατριώτης του τὸν ἔβριζε, ὅπου στεκόταν κ' ὅπου βρισκόταν.

Ὁ Κουμουνδοῦρος ἄκουσε τὴν πληροφορία αὐτή, χωρὶς νὰ θυμώση, χωρὶς νὰ πῆ λέξι. Ἀντιθέτως μετὰ λίγες ἡμέρες, διώρισε σὲ μιὰ ἀρχετὰ καλὴ θέσι τὸν ἄνθρωπο ποὺ τὸν ἔβριζε.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρό, ὁ τόσο καλόκαρδος πρωθυπουργὸς συνάντησε τὸν ἔμπιστο φίλο του καὶ τὸν ρώτησε :

— Λοιπόν ;... Μὲ βρίζει ἀκόμα ὁ Α.

— Ὄχι, κ. Πρόεδρε. Ἀντιθέτως, ὅπου σταθεῖ, κ' ὅπου βρεθεῖ, μιλάει γιὰ σᾶς μ' ἐνθουσιασμό. Κι' αὐτὸ εἶνε ἀκριβῶς ποὺ μὲ κάνει νὰ σαστίζω. Γιατί σᾶς ἔβριζε πρὶν ἀπὸ λίγο καιρό ;

— Γιατὶ πεινοῦσε, φίλε μου, ἀπάντησε ὁ Κουμουνδοῦρος. Πεινοῦσε, ὁ δυστυχής !...

ΔΙΣΤΙΧΑ

Ἀρρώστησες κ' ἀντάμωσα στὴν πόρτα σου τὸ Χάρο
καὶ τοῦπα: —Σύρε στὸ καλό, ἐγὼ θὲ νὰ σὲ πάρω.

Ι. Πολέμης